

Klima- og miljødepartementet v/ Statsråd Espen Barth Eide
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref: MHF

Dato: 06.10.2023

Vedr. forslag om forbud mot fossile brensler til energiformål i industrien

Norsk Industri viser til Miljødirektoratets konsekvensutredning om forbud mot bruk av fossile brensler til energiformål i industrien fra 2030, oversendt til Klima- og miljødepartementet i mai 2023. Vi viser også til omtale av forslaget i Statsbudsjettet for 2024 der departementet varsler at det skal innføres et forbud mot bruk av fossile brensler til indirekte fyring som gir utslipp under innsatsfordelingen. Departementet presiserer at det vil gjøres unntak i tilfeller der et forbud vil innebære svært høye kostnader mål opp mot nytteverdien eller andre åpenbart urimelige konsekvenser, eksempelvis begrensninger i tilgang på strømnnett og kraftkapasitet.

Norsk Industri har innhentet innspill fra medlemsbedriftene om konsekvenser av forslaget. Vi har kun fått tilbakemelding om forslaget fra noen større bedrifter. Vi vil imidlertid tro at en rekke små og mellomstore industribedrifter vil rammes av et evt. forbud.

Konsekvensene vil trolig variere sterkt mellom ulike industribedrifter. For noen bedrifter vil det kunne være enkelt å legge om til elektrisk kraft, e.l. For andre industribedrifter vil et forbud kunne være så dramatisk som at bedriftene må legge ned, i mangel på alternativer.

Vi oppfordrer departementet til å vurdere andre, mindre inngripende og mer treffsikre virkemidler for å stimulere industrien til å fase ut bruk av fossile brensler til indirekte fyring.

I det følgende gjengir vi kort noen av tilbakemeldingene vi har mottatt:

Alternative energikilder

- Tilgang på kraft: En omlegging fra fossile brensler til elektrisitet vil kreve tilgang på kraft og nett. For mange bedrifter er det ikke realistisk med økt krafttilgang og/eller tilgang på nett før etter 2030 og det vil ikke finnes reelle alternativer. Et forbud for slike bedrifter vil være svært problematisk.
- Kraftsystemet i Norge er ventet å være i en underskuddssituasjon i perioder fremover. Industrien kan ha mulighet til å avlaste nettet på tidspunkt med høy belastning ved å redusere forbruket av elkraft i disse periodene ved bruk av fossilt fyrte kjeler. Dette kan reguleres gjennom et unntak fra forbudet i veldig kalde og tørre perioder der industribedrifter (som har muligheten) kan koble seg fra nettet.
- Tilgang på bio-baserte alternativer vil være mulig for en del bedrifter, men det vil sannsynligvis ikke være nok bioråstoff i markedet til å dekke behovet før godt etter 2030.

Teknologiske utfordringer

- Ved oppstart, nedkjøring, prosessforstyrrelser og driftsstans (ved Other Than Normal Operating Conditions, OTNOC) vil det være behov for bruk av fossile brensler.
- Bio- og avfallskjeler vil uansett kreve støttefyring med fossile brensler.
- Omlegging til elektrisk energi krever økonomisk forsvarlige teknologiske løsninger.
- Enkelte produksjonsprosesser er vanskelige og ikke mulig å konvertere til elektrisitet.

Eksempler på konsekvenser og behov for unntak

- Fyrgass: behov for tydelig definisjon av hva som omfattes av "Fyrgass og andre rest- og avgasser er ikke inkludert". For flere bedrifter er dette et viktig prosessstrinn der det ikke er alternativer. For anlegg som fyrer med egenprodusert gass vil det være nødvendig å inkludere dette i unntaket. Mulig definisjon: "Fyrgass definert som rest- eller avgasser, som er lette hydrokarboner som er igjen etter raffinering- eller behandlingsprosess unntas. Fyrgass kan være "med eller uten hydrogen"."
- Mange bedrifter forbrenner biprodukter (fast stoff, gass og/eller væske) og avgasser. Prosesssteknisk bør dette fortsette, da alternativer er kostbare og teknologisk lite modne.
- I konsekvensutredningen skilles det mellom indirekte og direkte fyring. Det er identifisert en tredje mulighet: oppvarming av prosessmedium på innsiden av et rør, og fyrgassflammen er i direkte kontakt med utsiden av røret. Slike prosessovner bør også omtales, og tas inn i definisjonen av direkte fyring.
- CCUS: Det er ikke spesifisert unntak for fossil fyring der avgassen behandles og CO₂ lagres eller brukes. Vi foreslår at det tas inn et slik unntak.
- I enkelte anlegg benyttes overskuddsvarme fra prosessen til å produsere damp i en kjel, altså indirekte fyring. Dette må uansett tillates der det utnyttes restvarme fra direkte fyring.

Norsk Industri anbefaler sterkt at det vurderes andre mer treffsikre, og mindre inngripende virkemidler, for å fase ut bruk av fossile brenslere til indirekte fyring i industrien. Norsk Industri har ikke oversikt over hvilke konsekvenser et forbud vil ha for industrien. Vi ser heller ikke at Miljødirektoratets utredning gir god nok kunnskap om hvordan industribedrifter vil rammes.

Vi minner om at bruk av fossile brenslere i industrien enten er kvotepliktig eller er ilagt CO₂-avgift. For mange bedrifter vil det være nødvendig også med økonomiske incentiver og risikoavlastning for å kunne gjennomføre en overgang fra fossile brenslere.

Et alternativt virkemiddel til forbud kan være et forskriftskrav som pålegger industrien krav om energikartlegging, som både inkluderer en vurdering av tiltak for energieffektivisering og overgang til utslippsfrie energibærere. Miljødirektoratet har oversendt et forslag til ny industriforskrift i forurensningsforskriften til departementet. Et evt. krav til energikartlegging i industrien vil kunne integreres i forskriften og erstatte krav i bedriftenes utslippstillatelser.

Enovas program for energiomlegging bør styrkes og kommuniseres godt til bedriftene.

Dersom departementet likevel skulle velge å gå videre med et forbud, vil det være helt nødvendig med tydelige avgrensinger og unntak, i tillegg til overgangsordninger utover 2030.

Vi ber om et møte med politisk ledelse om saken.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Ole Børge Yttredal (sign)
Direktør